

EETU kysyi ja puolueet vastasivat

NÄIN PUOLUEET VASTASIVAT:

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

1 Pienten eläkkeiden tason nostoa on jatkettava määrätietoisesti. Lisäksi pienituloisten, paljon palveluja käyttävien eläkeläisten toimeentuloa on jatkossakin parannettava sote-asiakasmaksuihin sekä lääke- ja matkakorvauksiin tehtävillä muutoksilla.

2 Seitsemän päivän hoitotakuulla turvataan kansalaisille nykyistä nopeampi hoitoon pääsy perusterveydenhuollon kiireellisissä tilanteissa. Lisäksi on panostettava hoidon jatkuvuuteen esimerkiksi omalääkäri-omahoitaja-toimintamallia kehittämällä ja hyödyntämällä. Hoitoihin pääsyn vaatimuksia ja asiakkaille hankalia prosesseja tulee helpottaa. Palveluiden järjestämisessä on hyödynnettävä myös kolmannen sektorin osaaminen ja varmistettava järjestöjen toiminnan jatkuvuus. Lisäksi palveluissa sekä niiden suunnittelussa ja kehittämisessä tulee ammattilaisten rinnalla hyödyntää myös kokemusasiantuntijoita ja heidän osaamistaan.

3 Nyt kun sote-palveluiden järjestäminen on siirtynyt kunnilla hyvinvointialueille, asiakasmaksulaki on syytä uudistaa kokonaisuudessaan. Asiakasmaksujen kohtuullistamista on jatkettava ja on huolehdittava myös siitä, että maksujen hojentaminen toteutuu alueilla asianmukaisesti. SDP:n tavoitteina on edelleen terveyskeskuslääkärin vastaanoton muuttaminen maksuttomaksi sekä terveydenhuollon, matkojen ja eläkkeiden maksukattojen yhdistäminen.

4 Onkin tärkeää, että palvelujen saavutettavuuteen kiinnitetään yhä enemmän huomiota koko lainsäädäntöprosessien aikana. Palvelujen saavutettavuuden edistäminen edellyttää yli hallinnonalarajojen menevää yhteistyötä, johon myös kunnat, hyvinvointialueet ja yksityinen sektori osallistuvat. On myös tärkeää kuulla ikääntyneiden itsensä näkemystä tarpeistaan.

5 SDP huolehtii siitä, että eläkeläisten verotus ei nouse. SDP:n tavoite on turvata sosiaalisesti oikeudenmukainen vihreä siirtymä kaikille. Tämä vaatii esimerkiksi erilaisia tukia energiaremonttien toteuttamiseen. Nykyisten tukien lisäksi valtion tulisi myöntää öljylämmityksestä luopuville energiaremonttikulujen lainalle valtiontakaus.

6 Meillä on vuosikymmenten aikana kerätty huomattava eläkevarallisuus, jota sijoitustuotot edelleen kartuttavat. Tämän ansiosta järjestelmä kestää sen, että tälläkin hetkellä eläkkeitä maksetaan vuosittain enemmän kuin mitä eläke-maksuina kerätään.

KOKOOMUS

Kansallinen Kokoomus

1 Huomiota on suunnattava erityisesti takuueläkkeeseen, terveydenhuollon asiakasmaksuihin sekä lääkekorvauksjärjestelmän muutoksiin. On otettava monipuolisesti käyttöön palvelusetelit sekä henkilökohtainen budjetointi hoitoon ja palveluihin pääsyn helpottamiseksi. Kela-korvaukseen tehdyt leikkaukset on peruttava. Yli 75-vuotiaille Kokoomus on ehdottanut uutta nykyistä parempaa kotitalousvähennystä tukemaan arjen askareita. Verovähennysoikeutta kasvatettaisiin 70 prosenttiin. 100 euron omavastuu poistuisi.

2 Kun palveluiden kustannukset ovat vertailtavissa, voidaan valita parhaat tavat tuottaa palveluita laadusta ja saatavuudesta tinkimättä. Palveluissa on tärkeää vahvistaa ennaltaehkäisyä, sekä varmistaa nopea hoitoon ja palveluihin pääsy.

3 Asiakasmaksuista annetun lain muuttamisen yhteydessä maksujen kohtuullistamista koskevaa pykälää vahvistettiin. Muutoksen myötä asiakasmaksujen alentamisen ja perimättä jättämisen ensisijaisuutta suhteessa toimeentulotulovaan korostettiin. Jatkossa on tärkeää, että asiakasmaksulain muutoksien vaikutusta ulosottoon päättyneiden asiakasmaksujen määrän kehitykseen seurataan ja arvioidaan tarvittavia muita toimia.

4 Väestörakenteen muuttuessa ikäpolitiikan ja senioripolitiikan painotuksissa on tärkeää huomioida ikääntyneiden yhä suurempi ja moninaisempi joukko sekä ikääntyvien yksilölliset toiveet ja tarpeet. Osallisuuden tukemiseksi on varmistettava vanhusneuvostojen toiminta uusilla hyvinvointialueilla. Digitaalisten laitteiden ja palveluiden lisääntyessä on huolehdittava niiden käyttäjärhmiin palveluista, joille digiasiointi ei ole mahdollista. Asiointi kasvoikkain tai puhelimitse on aina mahdollistettava.

5 Haluamme varmistaa, että pientalojen energiaremontteja on kannattava tehdä, ja että osajia sekä neuvontaa remonttien tekemiseen riittää, jotta myös pienituloiset eläkeläiset pystyvät tekemään lämmitysjärjestelmämuutoksia ympäri maata. Energiaremontteihin on mahdollista saada taloudellista tukea ja lisäksi on tärkeää varmistaa tuen hakemisen helppous ja sujuvuus myös ikäihmisille.

6 Kokoomus kannattaa laajalla konsensuksella sovittavia uudistuksia eläkejärjestelmässä, jotka turvaavat eläkkeiden kehityksen ja ostovoiman, sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden sekä eläke-rahastojen riittävyyden myös jatkossa.

Keskusta

Suomen Keskusta

1 Välttämättömien elinkustannusten kohtuullisuudesta voidaan huolehtia terveydenhuollon maksukattoja (palvelut, lääkkeet, matkat) yhdistämällä ja asiakkaalle tulevaa maksuosuutta jaksottamalla tasaisemmin läpi vuoden. Eläkeiän saavuttaneille tulee Keskustan mielestä luoda ansiotuloihin tuntuva verovähennys, joka kannustaa heitä jatkamaan työelämässä. Niille eläkkeelle jääneille, jotka tekevät keikkatyötä tai muuta osa-aikaista työtä, Keskusta esittää verotuksen keventämisestä työtulovähennyksen avulla. Keskustan tavoitteena on luoda sosiaaliturvan selkeyttämiseksi veroehdotuksen kaltainen sosiaaliturvaehdotus. Se olisi ehdotus niistä etuuksista, mihin henkilöillä on oikeus.

2 Keskustan antama lähipalvelulupaus on voimassa: jokaisessa kunnassa pitää olla vähintään yksi sosiaali- ja terveysasema, josta saa lähipalvelut sujuvasti ja nopeasti. Olennaista on asiakkaan palvelutarpeen ottaminen haltuun heti ensimmäisestä yhteydenotosta.

3 Keskustan mielestä ylivelkaantuneiden kotitalouksien tilanteen helpottamiseksi tulee velkojen lopullinen vanhentamisaika lyhentää kymmeneen vuoteen pois lukien rikosperusteiset velat ja yksityisten väliset saatavat.

4 Vanhuksia on aina kuultava ja heidän itsemääräämisoikeuttaan pitää kunnioittaa. Kenestäkään ei saa tulla vain toimenpiteiden ja etuuksien kohde. Ikäihmisten ihmisoikeudet eivät Suomessa toteudu kaikilta osin. Keskusta haluaa varmistaa, että jokaisella ikäihmisellä on oikeus terveytensä ja toimintakykynsä edellyttämään asumiseen, hoivaan ja hoitoon. Arjen kannalta välttämättömien tehtävien suorittaminen ja palveluiden käyttäminen tulee olla saavutettavaa kaikille suomalaisille iästä ja digiosaamisesta riippumatta.

5 Kotitalouksien kannalta keskeisessä roolissa ovat kotitalousvähennys, suorat tuet ja tuetut lainat, joiden käyttöä tulee jatkaa energiatehokkuuden lisäämiseksi ja fossiilista energiasta irtipääsemiseksi. Energia-avustusten tulee olla korotettuja kylmimmillä alueilla.

6 Suomalainen eläkejärjestelmä on kuitenkin melko kattava, vahva sekä suhteellisen helppo ymmärtää ja hahmottaa. Se takaa vakaana ja keskimäärin kohtuullisen toimeentulon eläkeaikana. Takuueläke on ehdottomasti yksi suomalaisen eläkejärjestelmän vahvuuksista, jota Keskusta haluaa puolustaa ja pitää siitä kiinni.

Vihreät De Gröna

Vihreä liitto

1 Pienimpiä eläkkeitä on korotettava, jotta ihmisille turvataan riittävä toimeentulo ja elintaso. Eläkkeiden verotusta ja asumiskäytännöjä tulee keuhittavaa siten, että parannetaan pienituloisten asemaa. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen (käyntimaksut, lääkekorvaukset, matkakorvaukset) maksukattoja tulee jaksottaa ja yhdistää.

2 Hyvinvointialueiden perustaminen oli historiallinen uudistus ja nyt meidän on huolehdittava siitä, että ne pääsevät työssään hyvään vauhtiin. Jotta sotejärjestelmä toimii, tarvitaan riittävästi osaavia työntekijöitä. Vihreät ajaa ylihallituskautisen palkkaohjelman käynnistämistä hoitajien nostamiseksi palkka-kuopasta. Sosiaali- ja terveyspalveluissa tulee panostaa ennen kaikkea tutkimukseen, jotta olemassa olevista resursseista saataisiin mahdollisimmat paljon irti. Hoitojonot tulee tehdä lähinäkyviksi, valtion tulee tehdä sotedigistrategia ja kaiken toiminnan tulee perustua kaikista eniten terveys- ja kustannushyötyjä tuottavaan toimintatapaan.

3 Sote-asiakasmaksut ja muut terveyteen liittyvät kustannukset lisäävät terveyden eriarvoisuutta ja pienituloisten taloudellista ahdingkoa. Maksukattoja tulee alentaa, yhdistää ja jaksottaa siten, että maksurasite ei osu kohtuuttomasti alkuvuoteen. Sote-maksujen huojennukset tulee automatisoida.

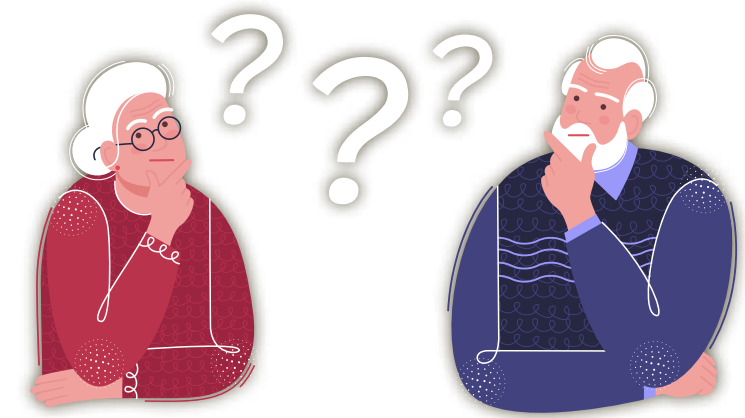
4 Kaikki sote-palvelut tulee tuottaa myös perinteisenä lähipalveluna henkilöille, joiden asioiminen digimaailmassa on haastavaa. Muiden palveluiden osalta on huolehdittava siitä, että palvelut eivät heikkene digitalisaation myötä.

5 Ihmisillä on eriarvoiset mahdollisuudet siirtyä edullisempiin ja puhtaampiin ratkaisuihin. Tarvitsemme keinoja auttaa ihmisiä vaihtamaan puhtaasti ja pidemmällä aikavälillä myös edullisempiin ratkaisuihin. Nykyinen hallitus on tukenut kotitalouksia merkittävästi lämmitysjärjestelmän vaihtamisessa esimerkiksi öljystä maalämpöön. Tuki on ollut todella suosittua ja sitä on syytä jatkaa.

6 Eläkejärjestelmämme on toistaiseksi kyennyt pitämään lupauksen siitä, että työuran aikana maksetut eläkemaksut johtavat odotetun tasoiseen eläkkeeseen. Eläkeikä on suurella osalla taloudellisesti turvattu. Eläkejärjestelmää tulee kuitenkin uudistaa, jotta näin voi olla myös jatkossa, eikä kohtuutonta taakkaa aseteta nuorempien ja tulevien sukupolvien hartioille.

Kysymykset olivat:

1. Millä keinoilla sinä ja puolueesi vähentäisitte eläkeläisköyhyyttä?
2. Miten voidaan jatkossa taata perusterveydenhuollon palveluiden oikea-aikaisuus, saavutettavuus ja laatu kaikkialla Suomessa?
3. Miten Suomessa voitaisiin ehkäistä kansalaisille elintärkeiden sote-palveluiden asiakasmaksuista johtuvaa liiallista maksurasitusta ja maksuhäiriöitä?
4. Miten olet valmis parantamaan lainsäädäntöä ja lainvalmistelua, jotta ikääntyneiden tarpeet ja oikeudet tulisivat niissä paremmin huomioitua?
5. Miten puolueesi edistäisi ikäihmisille oikeudenmukaista vihreää siirtymää?
6. Mitä hyvää ja varjeltavaa suomalaisessa eläkejärjestelmässä on?

vasemmisto

Vasemmistoliitto

1 Parannuksia pienituloisten eläkeläisten toimeentuloon on edelleen jatkettava. Kansaneläkkeisiin on tehtävä tasokorotus, ja tämän lisäksi on lievennettävä kansaneläkkeen ja pienten työeläkkeiden leikkaantumispistettä, mikä nostaa myös pieniä työeläkkeitä. Systemaattista työtä eläkeläisköyhyyden vähentämiseksi on jatkettava.

2 Hoitotakuuta tiukennetaan tämän hallituksen päätöksellä vaihteittain niin, että perusterveydenhuollossa kiireettömään hoitoon tulee päästä 14 päivän kuluessa hoidon tarpeen arvioinnista 1.9.2023 lähtien ja 1.11.2024 lähtien 7 päivässä. Tämä parantaa palveluiden oikea-aikaisuutta. Hallitus myös tämän kevään lisätalousarviossa lisäsi ja aikaisti hyvinvointialueiden rahoitusta 500 miljoonalla eurolla. Vasemmistoliitto esittää vaaliohjelmassaan puoleen miljardin panostusta sosiaali- ja terveyspalvelujen hyvinvointireformiin sekä keinot sen rahoittamiseksi.

3 Asiakasmaksulain uudistamista tulee jatkaa. Tukemamme kehityssuunta on sote-asiakasmaksujen maksukaton, lääkekaton ja sote-matkakulujen omavastuukaton yhdistäminen tasolle, joka hyödyttäisi pienituloisia.

4 Ikääntyvän väestön näkökulman, vanhusvaikutusten ja ikääntyneiden oikeuksien huomioimisen on oltava osa kaikkien lakien vaikutusten arviointia osana ihmisoikeus- ja yhdenvertaisuusarviointia. Julkisen vallan on tärkeää huolehtia kiireesti siitä, että jokaisella ikään ja taustaan katsomatta on riittävät digitaidot sekä esteetön pääsy laitteisiin. Keskeisimpiin palveluihin tulee olla myös pääsy perinteisin menetelmin ilman digitaatioita tai omaa tietokonetta.

5 Kannatamme panostuksia asumisen energiatehokkuuden ja ympäristöystävällisyyden tukemiseen. Tällä hallituskaudella kymmenien tuhansien kotitalouksien lämmitystaparemontteja tuettu kymmenillä miljoonilla eurolla. Tukea tulee jatkaa ja rahoitusta tähän on kasvatettava.

6 Suomalainen eläkejärjestelmä on ennestään vahva. Eläkeyhtiömme toimivat ammattimaisesti ja ovat osoittaneet pystyvänsä takaamaan sen, että jokainen saa eläkkeen, johon hänellä on oikeus. Seuraavassa eläkeuudistuksessa on tasatava työeläkejärjestelmän sisäisiä tulerojoja niin, että pienten eläkkeiden kasvuvuotteen parannetaan suhteessa suuriin eläkkeisiin eläkejärjestelmän rahoituspohjaa heikentämättä.

SFP RKP

Suomen ruotsalainen kansanpuolue

1 Takuueläkkeen tulee taata kohtuullinen toimeentulo. Haluamme myös laskea työn ja eläkkeiden verotusta. Työn tekeminen tulee olla kannattavaa myös eläköitymisen jälkeen kaikille, jotka haluavat jatkaa työelämässä.

2 Tavoitteenamme on järjestelmä, jossa ikäihmisillä ja jatkuvan hoidon tarpeessa olevilla on käytössään omalääkäri ja -sairaanhoitaja, sillä mahdollisuus käydä saman tutun lääkärin luona luo turvallisuutta, ja sen on todettu myös parantavan hoitotuloksia. Terveydenhuollon henkilöstötilanne on ratkaistava. Työhyvinvoinnin ja alan houkuttelevuuden parantamiseksi tarvitsemme parempaa johtajuutta ja työnjakoa sekä joustavampia työehtoja. Tarvitsemme valtakunnallisen ohjelman, joka sisältää erilaisia toimenpiteitä terveydenhuollon henkilöstöpulan ratkaisemiseksi. Hoitoa ja hoivaa tulee olla tarjolla lähellä sinua, asuinpaikastasi riippumatta.

3 Me haluamme yhteisen maksukaton lääke-, terveydenhuolto- ja matkakuluille. Haluamme selvittää mahdollisuutta maksukaton jaksottamiseen, jotta kustannukset jakautuvat vuoden aikana tasaisemmin. Samalla haluamme varmistaa velkaneuvonnalle riittävät resurssit.

4 Vaikka digitaaliset palvelut yleistyvät koko ajan, palvelua pitää silti pystyä saamaan myös perinteisellä tavalla. Digisyrjäytymisen ehkäisemiseksi me haluamme, että yksinkertaiset digitaaliset tukipalvelut ovat koko väestön saatavilla. On tärkeää, että palveluiden saavutettavuus huomioidaan heti palveluita kehitettäessä.

5 Yhä useamman on voitava saada apua kotiin ja voitava siirtyä öljylämmityksestä kestävämpiin vaihtoehtoihin. Haluamme jatkaa kotitalousvähennyksen kehittämistä, koska se luo lisää työpaikkoja. Kotitalousvähennyksen väliaikainen korotus tulee muuttaa pysyväksi. Lisäksi haluamme kehittää yrityksille ja yksityishenkilöille kannustimia ympäristöystävällisiin investointeihin, esimerkiksi tarjoamalla tukea energiaremontteihin.

6 Suomen eläkejärjestelmä on ennestään vahva. Eläkeyhtiömme toimivat ammattimaisesti ja ovat osoittaneet pystyvänsä takaamaan sen, että jokainen saa eläkkeen, johon hänellä on oikeus. Kansainvälisesti tarkasteltuna järjestelmämme on ainutlaatuinen siinä mielessä, että meillä varat sijoitetaan yhtiöiden kautta, jotka ovat säänneltyjä, mutta yhtiöt voivat silti sijoittaa varoja vapailla markkinoilla.

Kristillisdemokraatit ARVOISTASI POLITIIKKAA.

Suomen Kristillisdemokraatit

1 Eläkkeiden verotus ei saisi olla kireämpää kuin vastaavan työtulon verotus. Eläkeläisten työntekoa voidaan joustavasti helpottaa keventämällä työn verotusta. Vastaavasti korotetaan eläketulovähennystä ja työssäkäyvien eläkeläisten työtulovähennystä. Vastaavasti kansaneläkettä ja takuueläkettä tulisi korottaa. Nykyiset erilliset maksukatot lääkkeille, asiakasmaksuille ja matkoille ovat paljon sairastaville kuormittavia ja byrokraattisia, ja ne tulisi yhdistää yhtenäiseksi maksukatoiksi ja jaksottaa nykyistä useampaan erään vuodessa. Asiakasmaksuilla on huolehdittava hyvinvointialueiden palveluiden hintakattojen kohtuullisuudesta pienituloisten ikäihmisten palveluiden varmistamiseksi.

2 Kristillisdemokraattien lääkkeitä terveydenhuoltoon Suomessa ovat peruspalveluihin panostaminen, ennaltaehkäisy ja terveyden edistäminen, nopea hoitoon pääsy ja riittävät henkilöstöresurssit. Hoitoa on saatava yhden luokun periaatteella niin, että asiakkaan tilannetta katsotaan kokonaisuutena.

3 Nykyiset erilliset maksukatot lääkkeille, asiakasmaksuille ja matkoille ovat paljon sairastaville kuormittavia ja byrokraattisia, ja ne tulisi yhdistää yhtenäiseksi maksukatoiksi ja jaksottaa nykyistä useampaan erään vuodessa. Asiakasmaksuilla on huolehdittava hyvinvointialueiden palveluiden hintakattojen kohtuullisuudesta pienituloisten ikäihmisten palveluiden varmistamiseksi.

4 Kansalaisen on pystyttävä asioimaan myös perinteisesti puhelimella, paperilla tai paikan päällä. Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus on turvattava myös digittömille. Vaaliohjelmassamme esitämme, että siirretään vastuu digiopastuksen koordinaatiosta kunnille. Digitaaliset palvelut, kuten pankkipalvelut ja julkishallinnon palvelusivustot, on tarjottava selkeinä ja helppokäyttöisinä.

5 KD kannattaa, että tukea rakennusten öljylämmityksestä luopumiselle jatketaan. Tärkeitä ovat myös muun muassa tuet asuntojen esteettömyyteen ja mahdollisiin hissiratkaisuihin sekä energiaremontituet kohdistuen esimerkiksi ikkunaremontteihin.

6 Perusperiaatteet suomalaisessa eläkejärjestelmässä ovat hyviä: laki-sääteinen eläkejärjestelmä koostuu ansiotyöstä ja yrittäjätoiminnasta kertyvästä työeläkkeestä ja vähimmäisturvan takaavasta kansaneläkkeestä sekä takuueläkkeestä. Eläkejärjestelmän osalta on tehty hyvää kehitystyötä.

Liike Nyt

Liike Nyt

1 Lääkkeiden tulisi olla ilmaisia pienituloisille eläkeläisille.

2 Ylipäättään palveluiden piiriin sekä hoitajille että lääkäreille tulee päästä mahdollisimman nopeasti, ja hoidon tarpeen arviointi pitää pystyä tekemään heti ja palveluun ohjaus asiantuntijafysioterapeutille, terveydenhoitajalle, sairaanhoitajalle tai lääkärille tai suunterveydenhoitoon. Työntekijöitä ja lääkäreitä tarvitaan riittävä määrä. Siihen, että lääkäreitä on riittävästi perusterveydenhuollossa, on etsittävä uusia keinoja, kuten perhelääkärimalli. Perhelääkäri voi toimia yrittäjäpohjalla, joka tekee työskentelyä perusterveydenhuollossa houkuttelevampaa lääkäreille. Palveluseteliä tulee kehittää niin että käyttö on helppoa ja yhdenmukaistettua kaikilla hyvinvointialueilla. Kelakorvauksia yksityissektorilla tulisi korottaa tuntuvasti, että ihmiset voivat aidosti valita yksityisen ja julkisen palveluntarjoajan väliltä.

3 Omavastuun kattoa tulee madallata pienituloisten kohdalta.

4 Lain säädännöllä turvattava ihmisten tärkeimpiin peruspalveluihin mahdollisuus asioida fyysisillä palvelupisteillä.

5 Mikäli haluamme, että kaikki tekevät kyseisiä muutoksia, pienituloisia on avustettava enemmän.

6 Eläkeyhtiöt ovat hyvin toimivia, ne pitäisi yhdistää ja niiden valta siirtää eduskunnalle pois työnantaja- ja palkansaajajärjestöiltä.

EETU PIO Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry on kuuden valtakunnallisen eläkeläisjärjestön yhteistyöelin. Sen jäsenjärjestöt ovat Eläkelitto, Eläkeläiset, Eläkkeensaajien Keskusliitto, Kansallinen senioriliitto, KRELLI Kristilliset eläkeläiset ry ja Svenska pensionärsförbundet. Järjestöjen yhteinen jäsenmäärä on reilu 250 000.